

Na podlagi 29. člena Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21, v nadaljevanju: ZZrID), Uredbe o financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS št. 35/22, v nadaljevanju: Uredba), Splošnega akta o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 87/22, v nadaljevanju: Splošni akt ARRS) ter normativov in standardov, ki jih je sprejela Vlada RS ter na podlagi 8. člena Sklepa o spremembah in dopolnitvah Sklepa o ustanovitvi Nacionalnega inštituta za javno zdravje, št. 01403-16/2021/4 z dne 19. 5. 2021 je v. d. generalnega direktorja sprejel

PRAVILNIK O STABILNEM FINANCIRANJU ZNANSTVENORAZISKOVALNE DEJAVNOSTI NIJZ

1. člen (Predmet pravilnika)

(1) Pravilnik o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti NIJZ (v nadaljevanju Pravilnik) ureja stabilno financiranje in določa postopke za izvedbo aktivnosti v okviru stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti.

(2) Pravilnik vsebuje določila o:

- strukturi stabilnega financiranja, ki obsega institucionalni steber financiranja (v nadaljevanju ISF), programski steber financiranja (v nadaljevanju PSF) in razvojni steber financiranja (v nadaljevanju RSF);
- programih nacionalnih raziskav (v nadaljevanju PNR);
- postopkih spremljanja izvajanja in vrednotenja obstoječih raziskovalnih programov;
- ustanovitvi, preoblikovanju ali ukinitvi raziskovalnega programa;
- načinu spremljanja sestave raziskovalnega programa in določitve vodje raziskovalnega programa;
- finančnih elementih delovanja raziskovalnega programa;
- zagotovitvi financiranja neprekinjenosti dela med posameznimi projekti;
- izvedbi institucionalne samoevalvacije;
- spodbujanju starostne in spolne uravnoveženosti vodij raziskovalnih programov in nosilcev ključnih vodstvenih funkcij;
- pristojnih organih in delovnih telesih ter njihovih pristojnostih in odgovornostih.

(3) Osebe so v nadaljnjem besedilu zapisane v moški slovnični obliki in veljajo enakovredno za oba spola.

I. OPREDELITEV STABILNEGA FINANCIRANJA

2. člen (Namen stabilnega financiranja)

(1) V okviru stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (v nadaljevanju SZRD) se zagotavlja sredstva za:

- ISF, ki je namenjen financiranju infrastrukturne, upravljaljske in podporne dejavnosti ter druge institucionalne infrastrukture in zagotavljanje nemotene izvedbe znanstvenoraziskovalne dejavnosti;
- PSF, ki je namenjen financiranju raziskovalnih programov;

- RSF, ki je namenjen spodbujanju razvoja znanstvenoraziskovalne in infrastrukturne dejavnosti;
- Programme nacionalnih raziskav (v nadaljevanju PNR), ki so namenjeni financiranju raziskovanja tematik, značilnih za Republiko Slovenijo.

(2) NIJZ pripravi letni načrt razdelitve sredstev za izvajanje S-ZRD skladno z določbami Uredbe.

(3) NIJZ v letnem poročilu poroča o porabi sredstev stabilnega financiranja skladno z določbami Uredbe.

3. člen (Pristojni organi in delovna telesa)

(1) Pristojni za izvajanje SZRD na NIJZ so:

- Strokovni direktor;
- Strokovni svet;
- Delovna skupina za raziskovalno dejavnost (v nadaljevanju Delovna skupina);
- Služba za upravljanje projektov in raziskovalno dejavnost (v nadaljevanju SUPRD).

(2) Pristojnosti in odgovornosti strokovnega direktorja so:

- imenuje vodjo in člane Delovne skupine;
- imenuje vodjo raziskovalnega programa;
- sprejme strateške usmeritve za ustanavljanje novih raziskovalnih programov;
- na predlog Delovne skupine odloči o ustanovitvi novega, preoblikovanju oziroma ukinitvi raziskovalnega programa;
- imenuje neodvisno tričlansko komisijo za ugotovitev kršitev pristojnosti in odgovornosti vodje raziskovalnega programa;
- odloči o predlogu, da se za vodjo raziskovalnega programa lahko imenuje osebo, ki je na matični raziskovalni organizaciji zaposlena manj od 50% polnega delovnega časa.

(3) Pristojnosti in odgovornosti strokovnega sveta so:

- na predlog Delovne skupine sprejme letni Načrt za delitev letnih sredstev stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki vsebuje namen in obseg sredstev po posameznih stebrih in znotraj stabilnega financiranja (PSF-MR in PSF-RP, ISF);
- po potrebi sprejme rebalans letnega finančnega načrta iz prve alineje;
- na predlog Delovne skupine sprejme preoblikovanja raziskovalnega programa;
- na predlog Delovne skupine sprejme ustanovitev novega oziroma ukinitvev raziskovalnega programa;
- sprejme metodologijo za vrednotenje raziskovalnih programov NIJZ, in sicer za tiste raziskovalne programe, ki se jim izteče 3 leta izvajanja ali se jim zaključuje 6. leto izvajanja;
- sprejme poročilo o institucionalni samoevalvaciji.

(4) Pristojnosti in odgovornosti Delovne skupine so:

- spremlja izvajanje raziskovalnih programov;
- vodi postopke vrednotenja raziskovalnih programov,
- pripravi osnutek Načrta za delitev letnih sredstev stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki vsebuje namen in obseg sredstev po posameznih stebrih in znotraj stabilnega financiranja (PSF-MR in PSF-RP, ISF);
- posreduje poziv za posredovanje predlogov novih raziskovalnih programov in vodi ocenjevalni postopek predlaganih novih raziskovalnih programov;

- predlaga Strokovnemu svetu in strokovnemu direktorju strateške usmeritve za ustanavljanje novih raziskovalnih programov;
- skrbi za integriteto procesa vrednotenja raziskovalnih programov;
- predlaga kandidate za vodje raziskovalnih programov;
- pripravi mnenje v postopku menjave vodje raziskovalnega programa;
- predlagajo nove raziskovalne programe;
- predlagajo, da se raziskovalni program preoblikuje;
- predlaga ukinitvev raziskovalnega programa, če program na osnovi metodologije ne izpolnjuje pogojev za nadaljnje financiranje;
- letno izvede vrednotenje programskih skupin v skladu z metodologijo za vrednotenje raziskovalnih programov;
- pripravlja predloge za odločanje na Strokovnem svetu;
- opravlja morebitne druge naloge v skladu s tem pravilnikom in drugimi akti NIJZ.

(5) Pristojnosti in odgovornosti SUPRD so:

- upravlja raziskovalne programe in namensko porabo sredstev,
- preverja izpolnjevanje formalnih pogojev za vodjo raziskovalnega programa,
- pripravi predlog izvajanja in financiranja raziskovalnih programov,
- pripravi rebalans letnega načrta,
- nudi podporo Delovni skupini pri pripravi osnutka Načrta za delitev letnih sredstev stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki vsebuje namen in obseg sredstev po posameznih stebrih in znotraj stabilnega financiranja (PSF-MR in PSF-RP, ISF).

4. člen

(Spremljanje in načrtovanje)

(1) SUPRD pozove vodje raziskovalnih programov k oddaji:

- poročila o izvajanju programa (za programe v 3. letu delovanja ali če se jim naslednje leto zaključuje 6-letno izvajanje),
- programa dela za naslednje 6-letno obdobje za programe, ki se jim zaključuje 6-letno obdobje financiranja,
- letnega strukturnega poročila, ki vključuje poročilo o sestavi programske skupine, podatke o izpolnjevanju meril za vodje raziskovalnih programov ter možne predloge za preoblikovanje raziskovalnih programov.

(2) Delovna skupina vsako leto izvede vrednotenje programskih skupin v skladu metodologijo za vrednotenje raziskovalnih programov (v nadaljevanju: metodologija), ki jo na predlog strokovnega direktorja sprejme Strokovni svet, in sicer za tiste raziskovalne programe, ki se jim izteče tretje leto izvajanja ali se jim zaključuje šesto leto izvajanja.

5. člen

(Finančno načrtovanje)

Strokovni svet sprejme Merila za delitev letnih sredstev v okviru finančnega načrta znotraj stabilnega financiranja, s katerimi določa:

- razmerje med posameznimi stebri stabilnega financiranja v skladu z Uredbo,
- oblikovanje in razporejanje sredstev, ki bodo pred delitvijo namensko izločena za delovanje skupnih nalog za izvedbo ZZrID in tega Pravilnika,
- delež sredstev, ki bo namensko izločen, kot razvojni sklad PSF,
- oblikovanje razvojno-strateškega sklada PSF, namen in postopek dodelitve teh sredstev.

II. INSTITUCIONALNI STEBER FINANCIRANJA: ISF

6. člen (ISF)

Strokovni svet na predlog strokovnega direktorja sprejme Merila za delitev sredstev za financiranje infrastrukturne, upravljavske in podporne dejavnosti ter druge institucionalne infrastrukture dejavnosti, za zagotavljanje nemotene izvedbe znanstvenoraziskovalne dejavnosti.

7. člen (Način zagotovitve financiranja neprekinjenosti dela med posameznimi projekti)

Za zagotovitev neprekinjenosti dela med posameznimi projekti se iz prejetih sredstev ISF lahko vzpostavi premostitveni sklad zaradi projektnega načina izvajanja raziskovalne dejavnosti. O izplačilu iz premostitvenega sklada ter višini sredstev na predlog strokovnega direktorja odloči strokovni svet.

8. člen (Vodja infrastrukturnega programa)

(1) Vodja infrastrukturnega programa je strokovni direktor.

III. PSF: RAZISKOVALNI PROGRAMI

9. člen (Postopek spremljanja izvajanja obstoječih programov)

(1) Delovna skupina spremlja izvajanje obstoječih raziskovalnih programov prek vsebinskih in strukturnih poročil.

10. člen (Vrednotenje obstoječih programov)

(1) Postopki vrednotenja obstoječih raziskovalnih programov se izvajajo na dveh ravneh:

- Evalvacija programov s strani ARRS, opredeljeno z ocenami programov, ki jih za delovanje pridobijo ob izvedbi vrednotenja na vsakih 6 let.
- Vrednotenje raziskovalnih programov s strani NIJZ, ki ga izvaja Delovna skupina na podlagi neodvisnih mnenj ocenjevalcev in poročil raziskovanih programov, upoštevajoč metodologijo.

(2) V skladu s sprejeto metodologijo Delovna skupina vodi in spremlja postopek vrednotenja raziskovalnega programa ter predlaga neodvisne ocenjevalce v postopku vrednotenja raziskovalnega programa, obravnava podane ocene ocenjevalcev in sprejme sklep o vrednotenju raziskovalnega programa, ki ga skupaj s poročili ocenjevalcev in obrazložitvijo preda strokovnemu direktorju.

(3) Strokovni direktor lahko z obrazložitvijo vrne sklep Delovni skupini v ponovno odločanje ali pripravi predlog Sklepa za izvajanje in financiranje raziskovalnih programov, ki ga predlaga v sprejem strokovnemu svetu.

(4) Glede na rezultate vrednotenja se lahko obseg financiranja raziskovalnega programa v skladu s sprejeto metodologijo poveča, zmanjša ali ohrani.

(5) Po sprejetju Sklepa o izvajanju in financiranju raziskovalnih programov se vodjem raziskovalnih programov pošlje sklep o višini letnega financiranja raziskovalnega programa, ki velja od 1. januarja naslednjega leta dalje.

11. člen

(Preoblikovanje raziskovalnega programa)

(1) Preoblikovanje raziskovalnega programa lahko predlaga vodja raziskovalnega programa ali Delovna skupina in sicer, da se obstoječi raziskovalni program priključi h kateremu od drugih raziskovalnih programov (združitve raziskovalnih programov) ali razdeli na dva ali več novih raziskovalnih programov (razdružitve raziskovalnega programa).

(2) Predlog o preoblikovanju raziskovalnega programa, ki ga poda vodja raziskovalnega programa, obravnava Delovna skupina, ki ga po obravnavi pošlje v potrditev strokovnemu direktorju.

(3) Kadar Delovna skupina sama presodi, da bi bilo glede na ocene vrednotenja NIJZ in priporočila evalvacije ARRS to utemeljeno, lahko predlaga preoblikovanje raziskovalnega programa. Utemeljen predlog posreduje vodji raziskovalnega programa, ki ima možnost soglašati s predlogom preoblikovanja ali predlagati popravljalne ukrepe. Delovna skupina predlog z odzivom vodje raziskovalnega programa posreduje v potrditev strokovnemu direktorju. Odločitev o preoblikovanju sprejme strokovni svet na predlog strokovnega direktorja.

12. člen

(Ukinitev raziskovalnega programa)

(1) Ukinitve raziskovalnega programa lahko predlaga vodja raziskovalnega programa kadar koli med izvajanjem raziskovalnega programa ali Delovna skupina, če raziskovalni program na osnovi metodologije ne izpolnjuje pogojev za nadaljnje financiranje.

(2) Delovna skupina pošlje predlog v potrditev strokovnemu direktorju. O ukinitvi raziskovalnega programa odloči strokovni svet na predlog strokovnega direktorja.

(3) Sredstva ukinjenega programa se porabijo za financiranje aktivnosti PSF. V primeru, da se ukine edini raziskovalni program, se sredstva porabijo za oblikovanje novega raziskovalnega programa.

13. člen

(Ustanovitev novega raziskovalnega programa)

(1) V primeru razpoložljivih sredstev v okviru stebra PSF, Delovna skupina pripravi poziv za posredovanje predlogov novih raziskovalnih programov.

(2) Delovna skupina vodi ocenjevalni postopek predlaganih novih raziskovalnih programov v skladu z metodologijo. Na podlagi postopkov in meril, opredeljenih v metodologiji, pripravi seznam predlaganih novih raziskovalnih programov in ga pošlje v potrditev strokovnemu direktorju.

(3) Odločitev o ustanovitvi novega raziskovalnega programa sprejme strokovni svet.

(4) Merila in načini ocenjevanja so natančneje opredeljeni v metodologiji ocenjevanja raziskovalnih programov.

14. člen

(Sestava in način spreminjanja sestave programske skupine)

(1) Programska skupina mora biti oblikovana v skladu s Splošnim aktom ARRS, prav tako morajo člani programskih skupin izpolnjevati pogoje v skladu s Splošnim aktom ARRS.

(2) Ustreznost sestave programskih skupin za posamezni raziskovalni program redno preverja in zagotavlja SUPRD in o tem poroča v letnem strukturnem poročilu.

15. člen

(Sprememba raziskovalnega področja)

Sprememba raziskovalnega področja je možna samo v obdobju po ARRS evalvaciji raziskovalnih programov in pred sklenitvijo nove pogodbe o stabilnem financiranju.

16. člen

(Pogoji za vodenje raziskovalnega programa, pristojnosti in odgovornosti vodje ter postopek spremembe vodje)

(1) Vodjo raziskovalnega programa za dobo 6 let imenuje strokovni direktor na predlog Delovne skupine.

(2) Za vodjo raziskovalnega programa je lahko imenovan, kdor izpolnjuje pogoje, določene v Splošnem aktu ARRS in ZZrID ter je zaposlen vsaj 50 % polnega delovnega časa na matični raziskovalni organizaciji, lahko pa tudi manj, če utemeljen predlog potrdi strokovni svet in sicer za obdobje izvajanja raziskovalnega programa.

(3) Izpolnjevanje pogojev za vodjo raziskovalnega programa redno preverja in zagotavlja SUPRD in o tem poroča v letnem strukturnem poročilu.

17. člen

(Pristojnosti in odgovornosti vodje)

(1) Poleg pristojnosti in odgovornosti, ki so navedene v Splošnem aktu ARRS, je vodja raziskovalnega programa pristojen in odgovoren tudi za:

- določanje vsebinskih in časovnih strateških prioritet programa,
- nadzor nad izpolnjevanjem pogojev za članstvo v raziskovalnem programu,
- predlaganje in vključitev ustreznih članov programske skupine sodelovanje programske skupine v postopku vrednotenja dela in rezultatov programa,
- nadzor nad ustreznostjo razširjanja rezultatov (zagotavljanje navajanja afilacije NIJZ pri vseh raziskovalnih programih, ki jih financira NIJZ, tudi če gre za deljene programe, navedba številke programa in financerja, ...),
- izpolnjevanje drugih pogojev, ki jih predpisujejo predpisi NIJZ in ARRS.

18. člen

(Menjava vodje)

(1) Do menjave vodje lahko pride pred iztekom 6-letnega ocenjevalnega obdobja raziskovalnega programa zaradi:

- odstopa vodje raziskovalnega programa,
- prenehanja delovnega razmerja vodje raziskovalnega programa na NIJZ,
- negativne ocene vodenja raziskovalnega programa v okviru rednega vrednotenja,

- programske skupine,
- v primeru kršitev pristojnosti in odgovornosti vodje raziskovalnega programa.

(2) Za ugotovitev kršitev pristojnosti in odgovornosti vodje raziskovalnega programa, opredeljenih v 17. členu tega pravilnika, strokovni direktor imenuje tričlansko komisijo. Na podlagi ugotovitev komisije strokovni direktor s sklepom odloči o menjavi vodje.

19. člen

(Finančni elementi raziskovalnih programov)

(1) Finančni elementi raziskovalnih programov morajo vsebovati določitev upravičenih stroškov na neposredne in posredne stroške v skladu z enotno metodologijo razporejanja posrednih stroškov NIJZ;

(2) Raziskovalnim programom se določi letni obseg financiranja po opravljeni evalvaciji 3. in 6. leto izvajanja programa.

20. člen

(Finančno poročilo)

SUPRD vsako leto odda finančno poročilo za raziskovalne programe, ki so financirani v okviru stabilnega financiranja NIJZ. SUPRD pripravi finančno poročilo skupaj s Finančno računovodsko službo (FRS), ki poskrbi za ustrezno upravljanje in poročanje posrednih stroškov v skladu z enoto metodologijo NIJZ.

Poročila se oddajo na predpisanem obrazcu, ki vsebuje členitev porabe sredstev po ekonomskih namenih za posamezen program.

21. člen

(Deljeni raziskovalni programi)

Način upravljanja in vrednotenja raziskovalnih programov, ki potekajo na več raziskovalnih organizacijah, se določi v pogodbi o sodelovanju med izvajalskimi raziskovalnimi organizacijami. Sestavni deli pogodbe o sodelovanju sta finančna razdelitev sredstev med partnerji in vsebinska razdelitev dela.

IV. INSTITUCIONALNA SAMOEVALVACIJA

22. člen

(Institucionalna samoevalvacija)

(1) NIJZ institucionalno samoevalvacijo v skladu z usmeritvami Splošnega akta ARRS izvede v petem letu šestletnega pogodbenega obdobja.

(2) Strokovni svet na predlog strokovnega direktorja sprejme poročilo o institucionalni samoevalvaciji.

(3) Povzetek poročila se objavi na spletni strani NIJZ, najkasneje v roku enega meseca po sprejetju. Celotno poročilo se posreduje ARRS in ministrstvu, pristojnemu za znanost, najkasneje v roku enega meseca po njegovem sprejetju.

V. STRATEŠKE USMERITVE

23. člen (Strateške usmeritve)

(1) Strateške usmeritve NIJZ na raziskovalnem področju so:

- znanstvena odličnost,
- spoštovanje standardov etike in integritete v raziskovanju in javnem zdravju,
- odgovorno upravljanje raziskovalnih podatkov,
- odprtost raziskovalne infrastrukture,
- upoštevanje enake zastopanosti spolov in različnosti spolov pri načrtovanju in izvajanju raziskav,
- mednarodna povezanost,
- prenos znanja v družbo in krepitev javnozdravstvenih vsebin
- razvoj kadrov z upoštevanjem načela enakih možnosti.

(2) Kratkoročne usmeritve se opredelijo v letnem programu dela NIJZ.

VI. SPODBUJANJE STAROSTNE IN SPOLNE URAVNOTEŽENOSTI VODIJ RAZISKOVALNIH PROGRAMOV IN NOSILCEV KLJUČNIH VODSTVENIH FUNKCIJ)

24. člen (starostna in spolna uravnoteženost)

V skladu s sprejetim Načrtom enakosti spolov in drugimi strateškimi dokumenti, NIJZ pri potrjevanju predlogov vodij raziskovalnih programov ter nosilcev drugih ključnih vodstvenih funkcij upošteva starostno in spolno uravnoteženost.

VII. PREHODNE DOLOČBE

25. člen

(1) Metodologijo za vrednotenje raziskovalnih programov strokovni svet sprejme najkasneje v 18 mesecih po sprejemu tega Pravilnika, Merila za delitev sredstev ISF in pravila porabe teh sredstev pa do konca leta 2022.

(2) Do sprejetja metodologije se ne posega v vsebinsko strukturo raziskovalnih in infrastrukturnih programov. Do sprejema metodologije velja, da se morebitna dodatna sredstva PSF razdelijo, tako da se najprej pokrije strošek mladih raziskovalcev in strošek raziskovalnih programov z upoštevanjem zadnje kvalitativne ocene ARRS in velikosti programov ter upoštevajoč kriterije za dodelitev sredstev za odpravo nesorazmerij, kot jih določa 103. člen ZZrID.

(3) Strokovni direktor na podlagi finančnega načrta stabilnega financiranja odloči, kdaj se prvič pošlje poziv za nove raziskovalne programe.

(4) Vrednotenje raziskovalnih programov se začne izvajati v letu 2024, in sicer po sprejetju metodologije.

(5) Kratkoročne usmeritve se prvič določijo v programu dela za leto 2024.

(6) Višina sredstev za usposabljanje mladih raziskovalcev za leto 2022 je enaka višini, kot jo določi ARRS za leto 2022 za posamezno cenovno kategorijo raziskovalnih programov, ki ne preidejo v stabilno financiranje.

(7) NIJZ pripravi načrt spodbujanja razvoja znanstvenoraziskovalne in infrastrukturne dejavnosti znotraj RSF po podpisu pogodbe, v kateri je vključeno financiranje iz RSF.

VIII. KONČNE DOLOČBE

26. člen

(Neposredna uporaba podzakonskih aktov ARRS)

V primeru, da ARRS po sprejemu in uveljavitvi tega Pravilnika izda podzakonski akt, ki drugače ureja financiranje in postopke stabilnega financiranja, se neposredno uporablja akt ARRS. Za vprašanja, ki jih akt ARRS ne ureja, se uporablja ta Pravilnik.

27. člen

(Začetek veljavnosti)

Ta Pravilnik je sprejet z dnem podpisa, veljati pa začne naslednji dan po objavi na internih straneh NIJZ.

Številka: 410-7/2022-1 (241)
Datum: 23. 8. 2022

doc. dr. Branko Gabrovec
v. d. generalnega direktorja

